

Drodzy Czytelnicy

Z wielką przyjemnością oddajemy do Państwa rąk kolejny numer Psychiatrii Polskiej. Gorąco rekomendujemy artykuł Prezes Europejskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (EPA) – prof. Silvano Galderisi na temat propozycji nowej definicji zdrowia psychicznego. Zdajemy sobie sprawę, że zdrowie psychiczne to coś więcej niż nieobecność zaburzeń, ale koncepcja, by utożsamiać je z dobrostanem budzi wiele zastrzeżeń – wszak trudne i przykre emocje są wpisane w spektrum normalnych i zdrowych przeżyć człowieka (na przykład smutek u osoby w żałobie). Refleksja nad rozgraniczaniem zdrowia psychicznego i choroby (czy może lepiej: braku zdrowia) jest niezwykle ważna w praktyce lekarza psychiatry.

Dzięki systemom klasyfikacyjnym ICD i DSM jest nam łatwiej definiować konkretne zaburzenia niż opisywać zdrowie psychiczne. Jednak postęp wiedzy rodzi konieczność uaktualniania kryteriów diagnostycznych – stąd co jakiś czas pojawiają się nowe wersje wytycznych. W maju 2013 roku Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne opublikowało 5-tą wersję DSM (warto przypomnieć sobie związane z tym teksty opublikowane już kilka lat temu w Psychiatrii Polskiej: [1-3]). Aktualnie trwają prace nad nową, jedenastą wersją ICD. W poprzednim numerze naszego czasopisma pisali na ten temat Gaebel i wsp [4], a obecnie przedstawiamy raport o projekcie wytycznych diagnostycznych dla członków WPA. Przy tej okazji na przypomnienie zasługuje tekst Łoży i wsp. na temat opinii polskich psychiatrów dotyczących projektu ICD-11 [5]. Mamy nadzieję, że artykuły publikowane w Psychiatrii Polskiej pomogą w niedalekiej przyszłości wdrożyć się Czytelnikom w nowe rozwiązania klasyfikacji zaburzeń psychicznych.

W bieżącym zeszycie czasopisma sporo miejsca zajmują zagadnienia dotyczące chorób afektywnych. Ważnym kierunkiem badań są poszukiwania różnorodnych markerów zaburzeń afektywnych. Taką rolę zdają się pełnić na przykład mikroelementy – w niedawnych numerach Psychiatrii Polskiej opisywano znaczenie magnezu w chorobie afektywnej dwubiegunowej [6] oraz jednobiegunowej [7], aktualnie publikujemy badania poświęcone miedzi.

Dwa artykuły Rodzińskiego i wsp. związane są z problematyką samobójstw. Kończą one cały cykl prac poświęconych temu zagadnieniu, a wykonanych w Katedrze Psychoterapii CMUJ [8-12].

Dla miłośników historii miłą lekturą będą teksty przypominające postać doktora Karola de Beaurain – psychiatry i psychoanalityka żyjącego na przełomie XIX i XX wieku, który poddał psychoanalizie Witkacego gdy ten zmagał się z „rozchwianiem emocjonalnym” i objawami depresyjnymi, rozpoznając „kompleks embriona”. Rutkowski i Dembińska zdecydowali się przybliżyć nam tę barwną i ciekawą postać przywołującą Zakopane, co na pewno umili Szanownym Czytelnikom wakacyjną lekturę Psychiatrii Polskiej.

Dominika Dudek – Redaktor Naczelny
Jerzy A. Sobański
Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Klasa K, Sobański JA, Müldner-Nieckowski Ł, Rutkowski K. *Dyskusja nad klasyfikacją zaburzeń seksualnych w DSM-5 a trendy badawcze w obszarze seksuologii w Polsce*. Psychiatr. Pol. 2013; 47(6): 1133–1142.
2. Łojko D, Suwalska A, Rybakowski J. *Dwubiegunowe zaburzenia nastroju i zaburzenia depresyjne w klasyfikacji DSM-5*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(2): 245–260.
3. Murawiec S. *List do Redakcji. Psychiatria, czyli w tę i z powrotem. Komentarz do artykułu Jacka Prusaka „Diagnoza różnicująca »problemy religijne bądź duchowe« – możliwości i ograniczenia kodu V 62.89 w DSM-5”*. Psychiatr. Pol. 2016; 50(1): 283–287.
4. Gaebel W, Zielasek J, Reed GM. *Zaburzenia psychiczne i behawioralne w ICD-11: koncepcje, metodologie oraz obecny status*. Psychiatr. Pol. 2017; 51(2): 169–195.
5. Łoza B, Heitzman J, Kosmowski W. *W kierunku nowej klasyfikacji zaburzeń psychicznych – opinie polskich psychiatrów dotyczące projektu ICD-11*. Psychiatr. Pol. 2011; 45(6): 785–798.
6. Siwek M, Styczeń K, Sowa-Kućma M, Dudek D, Reczyński W, Szewczyk B. i wsp. *Stężenie magnezu w surowicy jako potencjalny marker stanu u pacjentów z diagnozą choroby afektywnej dwubiegunowej*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(6): 1277–1287.
7. Styczeń K, Siwek M, Sowa-Kućma M, Dudek D, Reczyński W, Szewczyk B. i wsp. *Stężenie magnezu w surowicy jako potencjalny marker stanu u chorych na depresję jednobiegunową*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(6): 1265–1276.
8. Rodziński P, Sobański JA, Rutkowski K, Cyranka K, Murzyn A, Dembińska E. i wsp. *Skuteczność terapii w zakresie redukcji nasilenia i eliminacji myśli samobójczych na oddziale dziennym leczenia nerwic i zaburzeń behawioralnych*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(3): 489–502.
9. Rodziński P, Rutkowski K, Sobański JA, Murzyn A, Cyranka K, Grządziel K. i wsp. *Redukcja myśli samobójczych u pacjentów poddanych psychoterapii w dziennym oddziale leczenia nerwic i zaburzeń behawioralnych a zgłaszane przez nich przed rozpoczęciem hospitalizacji objawy nerwicowe*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(4): 847–864.
10. Rodziński P, Rutkowski K, Sobański JA, Murzyn A, Mielimąka M, Smiatek-Mazgaj B. i wsp. *Redukcja myśli samobójczych u pacjentów poddanych psychoterapii w dziennym oddziale leczenia nerwic i zaburzeń behawioralnych a występujące u nich przed rozpoczęciem hospitalizacji cechy osobowości nerwicowej*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(6): 1303–1321.
11. Rodziński P, Rutkowski K, Sobański JA, Mielimąka M, Murzyn A, Cyranka K. i wsp. *Zmiany w profilu osobowości nerwicowej wiążące się z redukcją myśli samobójczych u pacjentów poddanych psychoterapii w dziennym oddziale leczenia nerwic i zaburzeń behawioralnych*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(6): 1323–1341.
12. Sobański JA, Cyranka K, Rodziński P, Klasa K, Rutkowski K, Dembińska E. i wsp. *Czy cechy osobowości i nasilenie objawów nerwicowych wiążą się ze sprawozdawaniem myśli samobójczych u pacjentów dziennego oddziału leczenia zaburzeń nerwicowych?* Psychiatr. Pol. 2015; 49(6): 1343–1358.